

Ⓔ Averz

Na líci zberateľskej euromince je v kruhovom výseku vyobrazená bohatá jaskynná výzdoba doplnená vzácnymi živočíšnymi druhmi žijúcimi v Demänovskej jaskyni slobody – štúrovkami a jaskynnými chrobákmi rodu Duvalius. V pravej časti mincového poľa je štátny znak Slovenskej republiky, nad ktorým je v dvoch riadkoch označenie nominálnej hodnoty zberateľskej euromince 20 EURO. V kruhopise je názov štátu SLOVENSKO a letopočet 2021.

Zlaté jazierko

Ⓔ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je v kruhovom výseku vyobrazená postava objaviteľa Demänovskej jaskyne slobody Aloisa Krála ležúceho suchým ponorom riečky Demänovka do podzemia. Kompozícia je doplnená svietiacou karbidkou a v spodnej časti letopočtom objavenia jaskyne 1921. V ľavej časti mincového poľa je bohatá kvapľová výzdoba s jazierkami a jazernými útvarmi. V spodnom jazierku je letopočet 2021. V spodnej časti mincového poľa je v kruhopise nápis DEMÄNOVSKÁ JASKYŇA SLOBODY. V jazierku nad nápisom sú štylizované iniciálky autorky výtvarného návrhu zberateľskej euromince Márie Poldaufovej MP a značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razidlami.

Ⓔ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	20 eur
Materiál:	Ag 925/1000, Cu 75/1000
Hmotnosť:	33,63 g
Priemer:	40 mm
Hrana:	• OSOBITOSTI PRÍRODY SLOVENSKA, začiatok a koniec textu je oddelený vyobrazením štylizovaného kvetu
Náklad:	limitovaný, maximálne 11 000 ks v bežnom a proof vyhotovení
Autor návrhu:	Mária Poldaufová
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

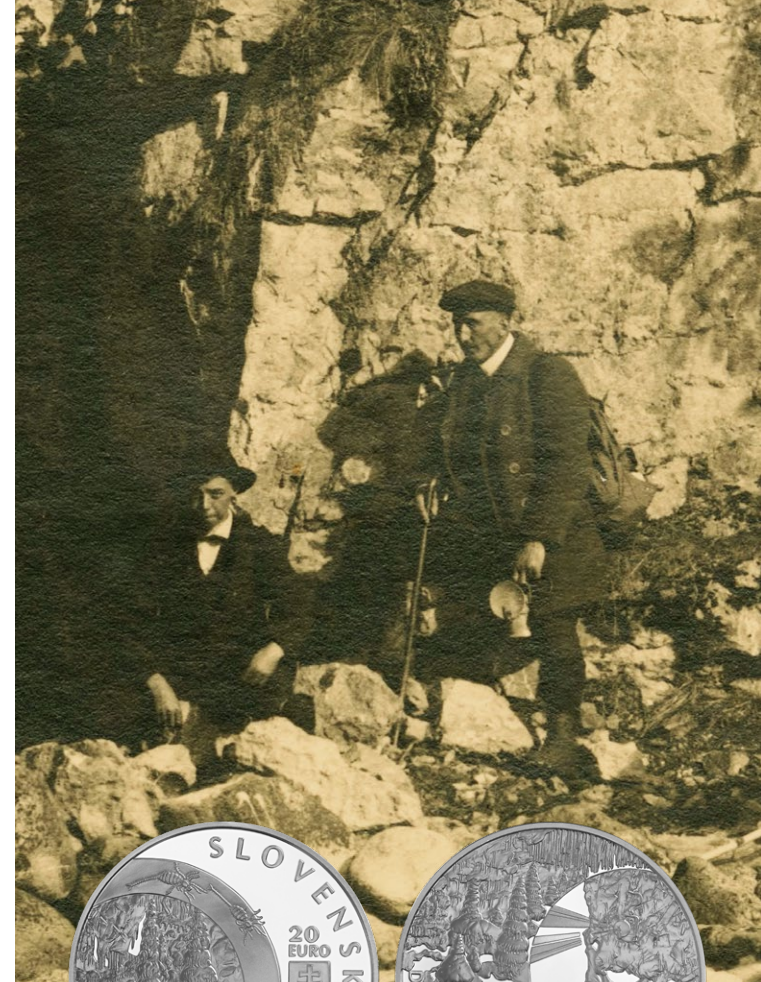

Vydala: © Národná banka Slovenska, jún 2021
Text: kolektív autorov SSSJ, SMOPaJ, MŽP SR
Foto: M. Rengevič, P. Staník, J. Lakota, Ľ. Kováč

[www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/
eurove-mince/zberatske](http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske)

www.nbs.sk

Objavenie Demänovskej jaskyne slobody 100. výročie

STRIEBORNÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Rokokové bábiky v Leknovom jazierku v Ružovej sieni

Demänovská jaskyňa slobody je súčasťou Demänovského jaskynného systému, ktorého dĺžka presahuje 41 km. Zároveň je jeho najpestrejšou časťou – sú tu rozmanité formy sintrovej (kvapľovej) výzdoby rozličných tvarov a veľkostí hrajúce množstvom farieb a odtieňov, aj impozantné siene a dómy pospájané chodbami. Oči návštevníkov najviac upútajú sintrové lekná, špongiovité, koralovité a hroznovité formy výzdoby, ktoré sa vytvorili v jazierkach plnených zrážkovými vodami, mohutné sintrové vodopády, pagodovité stalagnáty či excentrické stalaktity. Jaskyňou preteká riečka Demänovka, ktorá vytvorila celý jaskynný systém.

Jaskyňu objavil v auguste 1921 moravský učiteľ Alois Král. Cez ponor Demänovky uvidel impozantné riečisko, neskôr pri prieskume aj mohutný jaskynný priestor, podľa ktorého dostala jaskyňa svoj pôvodný názov **Chrám**

slobody. Pri objave jaskyne bol otvor do podzemia, z ktorého vanul silný prievan, zatarasený haluzinou a drevom. Po kopaní v týchto nánošoch sa objavil prielezný otvor, ktorým vošiel objaviteľ jaskyne do podzemia. Našiel tu tesné chodby v dĺžke niekoľkých desiatok metrov, ktorými pretekala voda. Král cez tieto nepríjemné plazivé priestory objavil rozsiahle veľké chodby. Pri ceste späť začal blúdiť. Zachránil ho syn miestneho horára Adam Mišura, ktorý pri svetle sviečky zostúpil ako istiaci člen z povrchu do podzemia.

Na minci je zobrazený objaviteľ jaskyne a karbidka – acetylénová lampa ako svetlo, ktoré po prvýkrát preťalo podzemnú tmú v tejto jaskyni. Prvé objavy Demänovskej jaskyne slobody predstavovali stovky metrov riečnych chodieb bez výzdoby tvorené podzemnou riekou, štrkom, riečnymi sedimentmi a trojrozmernými labyrintmi. Výzdoba bola objavená až neskôr. Na minci nechýba ani symbol jaskyne

Duvalius microphthalmus spelaeus, dĺžka tela 4,5 mm

Štúrovka *Eukoenenia spelaea*, dĺžka tela 1,5 – 2 mm

Rokokové bábiky v Leknovom jazierku v Ružovej sieni, pôsobivé Zlaté jazierko a vzácne jaskynné živočíchy.

Nález **štúrovky** (*Eukoenenia spelaea*) predstavuje jeden z najsevernejších výskytov zástupcu tohto radu pavúkovcov, čím sa Demänovské jaskyne radia medzi biospeleologické lokality európskeho významu. Chrobák **behúnik** (*Duvalius microphthalmus spelaeus*) je endemitom Demänovského krasu – nenachádza sa nikde inde na svete.

Ako významný biotop a podzemná mokrad' je Demänovská jaskyňa slobody spolu s ďalšími jaskyňami Demänovskej doliny zaradená do Zoznamu mokradí medzinárodného významu v rámci Ramsarského dohovoru. Táto mokrad' poskytuje vhodné podmienky na existenciu vzácnych bezstavovcov a iných živočíchov.